

Wit privilege zou niet moeten bestaan

Vooraf: wat is wit privilege?

Wit privilege is een theoretisch concept dat ervan uitgaat dat mensen met een blanke huidskleur door deze huidskleur een beter leven hebben, en daardoor over voorrechten beschikken die leden van andere etnische groepen niet hebben. Mensen van die andere etnische groepen hebben het slechter en lopen dagelijks meer gevaar.

Zoals je in (bv) Amerika kan zien vechten mensen voor gelijke rechten tussen mensen van verschillende huidskleuren. Dit is als gevolg van de onterechte moord van George Floyd. Dit is al een week bezig en de protesten spreiden zich langzaam wereldwijd. Het doel is om racisme te stoppen.

Wit privilege moet niet bestaan omdat:

1. In Nederland werd het debat rond het concept vooral aangezwengeld door de discussies over Zwarte Piet. Maar er zijn ook verschillende boeken van groot belang. Zo schreef Philomena Essed reeds in 1984 de klassieker *Dagelijks racisme*. Daarin spreekt ze niet zozeer over 'wit privilege' maar wel over 'positieve discriminatie' van witte mensen. Vorig jaar publiceerde Anousha Nzume het boek *Hallo witte mensen*, waarbij de titel een duidelijke referentie is naar de film en serie *Dear white people*). En tot slot is er *Witte onschuld: paradoxen van kolonialisme en ras* van Gloria Wekker. Elk van deze boeken neemt racisme op de korrel door impliciet of expliciet aan de slag te gaan met concepten als *white privilege*, witte onschuld en *whiteness theory*.

Ook er belangrijk zijn de documentaires van Sunny Bergman die erin slagen het begrip op een toegankelijke manier uit te leggen. In *Zo zwart als roet* gaf ze een pakkend visueel voorbeeld met een sociaal experiment: drie personen met dezelfde kleren maar een verschillende huidskleur trachten een fiets te stelen in een Amsterdams park. Wanneer de witte persoon het slot probeert open te breken, wordt hij door voorbijgangers genegeerd en aanzien als 'een goede huisvader' die waarschijnlijk wel een reden had voor wat hij deed. Dat was anders bij de personen met een donkere huidskleur. Voorbijgangers gingen zich snel bemoeien en enkele minuten later was de politie reeds ter plaatse. Na afloop van de scène gebruikte Bergman het begrip *white privilege*. In haar tweede documentaire *Wit is ook een kleur* werkt ze dit begrip nog verder uit. Ook in Vlaanderen vond deze documentaire heel wat weerklank.

2. Racisme gaat niet alleen over agressie, maar ook over subtiele vooroordelen. In haar boek *Waarom ik niet meer met witte mensen over racisme praat* (Polis) gaat de Britse journaliste Reni Eddo-Lodge op zoek naar de historische oorzaken van racisme en toont hoe de ongelijkheid in onze samenleving werkt. Discriminatie vind je ook bij welmenende burgers. Om dat structurele racisme tegen te gaan moeten we er ons allemaal bewust van worden, zegt Eddo-Lodge. Melat Gebeyaw -Nigussie en Tom Naegels lazen het polemische boek en wisselen ideeën uit.

3. Regels als "stop je handen niet in je zak," "hang niet buiten rond als het al laat is," "raak niks aan dat je niet wil kopen," "verlaat winkels nooit zonder tasje en bonnetje" en "kijk nooit te lang naar een witte vrouw" komen voor. Hierdoor wordt het pijnlijk duidelijk dat deze voor witte mensen normale dingen voor zwarte mensen niet altijd normaal zijn. Zwarte mensen moet er altijd rekening mee houden dat ze erop aangekeken kunnen worden of dat de politie wordt gebeld. En dan kunnen ze dus te maken krijgen met geweld, zoals afgelopen week weer zichtbaar werd.